

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. IV. Corollarium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

se Concilium processisse ex aperto fidei principio Oecumenicæ Ecclesiasticæ potestatis, indeque cepisse resolutionem sententiæ, super Imperatorem, ejusque jura temporalia protentæ. Hæc igitur Synodica sanctio virtualiter saltem reducenda est in fidei principium, ad eam sanctionem se habens, tanquam motivum formale, ac specificativum, utpote, quod per consequentiam tum ex illo principio quâ Majore, tum ex prudentiâ infusâ subsumpto d'examine, quâ Minore, procedentem, elicit Theologicè illativum præfatæ sanctionis Conciliaris.

67. Constat denique de Concilij Constantiensis, ac Lateranensis præadductis decretis, ea virtualiter, in actu saltem exercito reduci in fidei principium. Quid ni ergo talibus sanctionibus ea adhibeatur meritò reverentia, quam exigit veritas in fidei principium reducta. Viderint proinde adversarij, ne, si talibus sanctionibus deferre nolint, vel in fidei lumen, vel in prudentiâ supernaturalis faciem impingant, sicque reputandi sint inter illos, qui videntes, non vident, & intelligentes non intelligant.

S. IV.

Corollarium.

68. Coronidis loco videtur consultò hic superaddendum Juramentum ab Imperatoribus Romano Pontifici præstari solitum, præut habetur in Clementina univ. de Jurjurando à Clemente V. editâ in Concilio Viennensi. Unde in subitatum delinquit Imperatoris erga Summum Pontificem subjectionis argumentum. Res igitur ita se habet. prorsus digna, ut per extensum hic exhibeatur: Dudum sanè inter quondam Henricum Imperatorem, tunc Romanorum Regem, & Charissimum in Christo filium nostrum Robertum Siciliæ Regem gravi discordiâ suscitata: Nos multis, grandibusque periculis, quæ exinde proventura verisimiliter timebantur, intendentes, celeri, & opportuno remedio obviare, quibusdam ex Fratibus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus existentibus tunc in urbe proreformandâ pace, & solidandâ concordâ inter Reges eisdem, litteras nostras sub certa firma duximus destinandas, inter alia inserentes in eis, quoddam, cum ipsi Reges ejusdem Ecclesiæ specialissimi Filij sibi Juramento fidelitatis, & aliâ multipliciter essent asseriti: ipsius Ecclesiæ debeant esse promptissimi defensores. Dicitis autem litteris in nostram dicti Henrici ad Imperium jam promoti sic deductis, idem Henricus ab eisdem Cardinalibus requisitus, ut super contentis in illis suum propositum responderet, quasi molestè tulisset, quod de Juramento fidelitatis hujusmodi per eum præstito in dictis litteris mentio haberetur, non familiariter, nec secretè, ut tractanda pacis qualitas exigebat, sed multis tabelionibus accessit, & requisitus ab eo, quoddam de responsionibus suis conferrent publica Instrumenta: inter cætera publicè, præsentate multitudine hominum copiosâ, respondit, se non fore eorum ad Juramentum fidelitatis asseritum, & quod nunquam fecerit Juramentum fidelitatis alicui obligatus, & quod ipse nec sciret, quod antecessores sui Romani Imperatores nunquam Juramentum hujusmodi præstassent, simu-

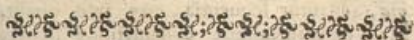
lans, se immemorem Juramentorum, quæ nobis ante Coronationem suam præstiterat, & post coronationem etiam innovarat. Nos itaque attendentes, quoddam hujusmodi responso, si sub dissimulatione pertranscat, vel silentio pallietur, posset in magnum, & evidens præjudicium Romanæ Ecclesiæ redundare, dignum admodum, & opportunum fore prospeximus, ut de Juramentis hujusmodi constitutioni præsentis aliqua breviter annellemus. Dicitis namque Henricus quàm primùm fuit in Regem Romanorum electus, sollemnes ad nos Nuntios destinavit, datus eis per suas patentes litteras plenum, & speciale mandatum exponendi Nobis pro eo devotionem ipsius, & reverentiam filialem, quam ad nos, & Romanam Ecclesiam sincero genere se dicebat asserit; nec non petendi, & impetrandi à nobis, favorem, & gratiam confusos: offerendi quoque nobis, & præstandi pro eo, & in ipsius animam debita nobis, & eidem Ecclesiæ fidelitatis, & cuiuslibet alterius generis Juramentum, ac nihilominus petendi à nobis per nostras sibi manus in præditi nullionem, Consecrationem, & Romani Imperij Diadema. Præfatis itaque Nuntijs, in nostrâ, & Fratrum nostrorum præsentia constitutis, ac secundum dicti tenorem mandati Avenione, ubi tunc eramus cum nostra Curia residentes, in publico Consistorio, in quo erat Prælatorum, & aliorum, tam Clericorum, quàm Laycorum non modica multitudo, præmissis per eos coram nobis expositis supplicando petitis similiter, & oblati: Nos eodem mandato, Decreto, electionis ejusdem Henrici ex parte Principum tam Ecclesiasticorum, quàm secularium, qui eundem elegerant, nobis per dictos Nuntios præsentatis plenè cum eisdem fratribus deliberatione discussis, factaque nobis de electione hujusmodi concordâ, & legitime plenâ fide, examinata: quoque personâ ipsius Henrici, prout absentia patiebatur ejusdem, & de ipsius fide, probitate, & alijs, quæ in persona Imperatoris sunt meritò requirenda, cum pluribus Prælati, & alijs magna auctoritatis viris, qui ejusdem Henrici mores, conditionem, statum plenè noverant, inquisito, eiusque personâ, cujus etiam nos, & Fratres nostri aliqualem prius notitiam habebamus, propter quod facilius transivimus in examinatione hujusmodi, idoneâ reputatâ, ipsum nominavimus Regem Romanorum, ipsius approbantes personam, eumque sufficiens, & habilem declarantes ad suscipiendam Imperialis celsitudinis dignitatem, ac decernentes Vnctionem, Consecrationem, Imperijque Romani Coronam sibi per manus nostras debere concedi: Et subsequenter à præfatis Nuntijs sufficiens ad hoc ab eo (ut præmittitur) mandatum habentibus secundum formam in Decretis, quæ incipit, Tibi Dominice, comprehensam, fidelitatis recepimus Juramentum: Postquæ idem Henricus Consecrationis, & Coronationis suæ tempore aliud eisdem Cardinalibus, quos ad impendendum sibi hujusmodi Consecrationis, & Coronationis insignia miseramus ad urbem, illud nostro nomine recipientibus Juramentum præstitum corporale, quod in libro Pontificali Romano præstandum Pontifici per Imperatorem Coronationis suæ tempore continetur: cuius tenor dignoscitur esse talis: Ego Henricus Romanorum Rex, annuente Domino, futurus Imperator promitto, spondeo, & polliceor, atque iuro coram Deo, & Beato Petro, me de cætera Præcursorem, & Defensorem fore Suor.

mi Pontificis, & huius sanctæ Romanæ Ecclesiæ in omnibus necessitatibus, & utilitatibus suis, custodiendo, & conservando possessiones, honores, & iura eius, quantum Divino suffultus adiutorio sero, secundum fidei, & posse meum rectè, & purè fide: sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Ceterum qui iuramenta huiusmodi fidelitatis existant à retro Romanis Principibus, non sicut hæcenus habitatum: imò tam quondam Albertus Rex Romanorum immediatus prædecessor memorati Henrici Bonifacii Papæ VIII. prædecessori nostro tempore approbationis eiusdem Alberti, quam Rodolphus pater ipsius, & alij Prædecessores eiusdem Romanorum Reges diversis nostris prædecessoribus iuramentum fidelitatis, & obedientiæ præstiterunt. Idemque Bonifacius memoratum Albertum, iuramento huiusmodi ab eo recepto, de Fratrum suorum consilio (præsertim Prælatorum, & aliorum multitudine copiosè) autoritate Apostolicâ recepit in specialem suam filium, & Ecclesiæ memoratæ, ipsi in Regem Romanorum assumpsit, in Imperatorem postmodum promovendum. Verum quia sæpe fatus Henricus, qui proximis diebus fuit de hac luce substractus, non virtutè, & mentem, sed ne dum verborum insectans corticem, sensumque confundens, iuramenta restringendo prædicta, curiosè videbatur asserere (ut præsertim) illa ad debitum fidelitatis huiusmodi extendi: novo morbo curiositatis huius luculente veritatis antidotum præsentis declarationis oraculo providimus apponendum. Quia ergo Capitulis iuramento fidelitatis contentis sollicitè meditatione pensatis, ipsa Capitula in præfatis Imperatoris iuramentis quantum ad effectum mentem, & virtutem ipsorum non est dubium contineri: Nos præmissis & alijs rationibus, ne quis in Romanum assumptus Principem, vel in posterum assumendus, an iuramenta huiusmodi per dictum Henricum Imperatorem præstata, & per successores ipsius in futurum præstanda, fidelitatis existant, in dubitationem deducere audeat, vel super his contrarium asserere veritati: autoritate Apostolicâ de Fratrum nostrorum consilio declaramus, illa iuramenta prædicta fidelitatis existere, & ceteri debere. Porro præter iuramenta prædicta idem Henricus suorum in hærens prædecessorum vestigijs, iniquam ingrediatur Italiam, vel ibidem iura aliqua exerceret, sub testimonio suarum patentium litterarum in manibus Dilecti filij Ioannis de Mollianis, Scholastici Ecclesiæ Tullensis, Capellani nostri, ad hoc specialiter per nos missi, nostro, & præfata Ecclesiæ nomine recipientis promissis, & tactis sacrosanctis Evangelijs, iuramento firmavit, quod eandem Ecclesiæ, & fidem Catholicam purè fide, totisque viribus conservaret reverenter, & etiam defenderet, omnemque Hæresim, schisma, & Hæreticos quoslibet, fautores, receptatores, & defensores ipsorum exterminaret pro posse, ac nunquam cum Saraceno, Pagano, Schismatico, seu alio quolibet Communionem Catholicæ fidei non habente, aut cum aliquo alio præfata Ecclesiæ inimico, vel rebeli, seu eidem manifestè suspecto, unionem quamlibet, seu parentelam, aut consederationem iniret, sed tam nostram, quam successorum nostrorum personas, honorem, & statum manerent, defenderet, & conservaret contra omnes homines cuiuscunque existent præminentie, dignitatis, vel status. Eidem etiam adijcens iuramento, quod manerent semper atque servaret privilegia om-

nia per prædecessores suos Reges, ac Imperatores Romanos præfata Romanæ, & alijs quibuslibet Ecclesijs quocunque concessa tempore, & continentie cuiuscunque. Ipsaque omnia, & specialiter, ac præcipue per clare memoriæ Constantinum, Carolum, Henricum, Ottonem quartum, Fridericum secundum, atque Rodolphum prædecessores ipsius super concessione, recognitione, advocacione, adnotatione, quietatione, & liberâ dimissione terrarum, & provinciarum Romanæ Ecclesiæ ubilibet postarum, quarum etiam multas nominatim expressit, Sedis Apostolicæ, Romanisque Pontificibus super quocunque tenore concessa recognovit, confirmavit, & ex certâ scientia innovavit, ac etiam de novo concessit: & terras ipsas, atque provincias recognovit ad jus, & proprietatem ipsius Ecclesiæ plenissimè pertinere: easque nihilominus ex abundantia de novo Ecclesiæ sæpe factæ donavit, sub prædicto se obligans iuramento, quod ipsas, aliquantè ipsarum partem nullo unquam tempore occuparet; seu quantum in eo esset, ab alio permetteret occupari: nec in eis, aut aliqua parte ipsarum iura aliqua, possessiones, aut tenuras haberet, seu quomodolibet possideret: nec in eis etiam potestaria, seu cuiuscunque Capitania, aut Iurisdictionem per se quamcunque, vel per alium exerceret: quodque (ut Princeps Catholicus, & sæpe dictæ Ecclesiæ Advocatus, atque Defensor) ipsam iuvaret, & consilij, & auxiliij illi assisteret opportunis, contra quoscunque inobedientes, & rebelles eidem & præcipue contra occupantes, seu turbantes terras prædictas, seu provincias, vel partem quamlibet earundem. Sub eodem etiam iuramento promissit, quod tam ipsam Romanam Ecclesiæ, quam alias Ecclesiæ, libertatem Ecclesiasticam, bona, iura, Prælatos, & Ministros Ecclesiarum ipsarum manerent, conservaret, atque defenderet, suo posse. Et quod Ecclesiæ Romanæ Vasallos contra iustitiam nullatenus offensurus, devotos, ac fideles Ecclesiæ, etiam in Imperio constitutos benigne tractaret, nec eos opprimeret contra iustitiam, aut (quantum in eo esset) per alium opprimi sustineret, sed in suis potius iuribus, & iustitijs conservaret. Hoc quoque iuramentum, & etiam pristinum pro eo nobis per suos Nuntios (ut præmittitur) præstitum, receptis sue coronationis insignijs innovavit, prout in patentibus ante coronationem ipsam eius Regis magno sigillo, & alijs post coronationem eandem eius Imperiali aureâ Bullâ munitis, inde consecutis litteris (quas in Archivis Romanæ Ecclesiæ reponi, & diligenter conservari fecimus) plenius continetur.

DISQUISITIO IV.

An, & in quantum Pontificia potestatis super Reges protensio probari possit ex Historijs, & exemplis Summorum Pontificum?

S. I.

Pro isto probandi genere inserviunt tum ea, quæ suprà Disquisit. 2. dicta fuerunt, tum quæ ex Authore tract. de libert. Gallican. lib. 4. cap.